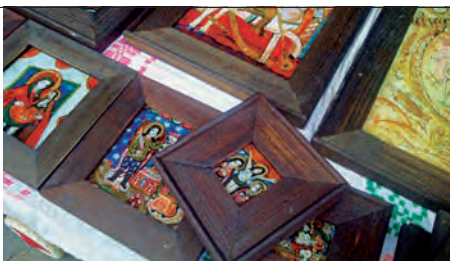

**„Sfântul Andrei“
Expoziție-concurs
de icoane**

cultură și tradiții **2**

**CCD Ilfov:
Mai mult decât o CASĂ,
un CĂMIN...**

info **8**

condeie ILFOVENE

Nr. 1 | octombrie 2017 | Publicație de cultură

Costumul tradițional popular ILFOVEAN

Costumul tradițional românesc a atins, pentru secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, maximul de dezvoltare. Pe baza analizei pieselor provenite din această perioadă coroborată cu mijloacele documentare, se pot stabili câteva caracteristici esențiale ale costumului popular românesc: croiala simplă, fără pierderi de material, dispunerea ornamentului în benzi intercalate de porțiuni neornamentate pentru a le evidenția cât mai mult și cromatica vie dar armonizată. Costumul din Ilfov este rezultatul împletirii costumului specific câmpiei dunărene, cu două catrințe dreptunghiulare și al celui din zona de munte, cu fotă. Acest costum este alcătuit din șorț dreptunghiular purtat în față și fota creață sau „încutată”. Condițiile specifice de dezvoltare au făcut ca în satele județului Ilfov, procesul de transformare a costumului popular să înceapă încă din ultimul pătrar al secolului al XIX-lea. Deși astăzi se găsesc cu greu piese ale costumelor autentice, datorită influențelor orășenești și a costumului specific mahalalelor, pe baza materialelor existente în muzee sau în arhive documentare se poate reconstitui portul tipic zonei.

pe larg în pagina 5

Horățiu Silviu ILEA, Muzeul Național al Țăranului Român

cultură și tradiții **2**

**PISCU - Sat Cultural
al României 2017**

info **3**

Proiectele noastre

fișă de localitate **7**

**Pe urmele istoriei
comunei Berceni**

Domnești

„SĂRBĂTOAREA DOVLECILOR LUMINOȘI“

✍️ **Ionela MIRCEA**

Hmm... miroase a toamnă.... Vibrație de frunze spulberate de vânt, într-un tablou arămiu, miros de roadă, delicii sezoniere.... struguri și must, dovleac la cuptor, nuci încă verzi și gutui...

În fiecare toamnă asociez gustul plăcintei cu vremuri de demult din Ilfov, cu obiceiuri din copilărie. Mă gândesc la „Sărbătoarea Dovlecilor Luminoși“, o tradiție readusă la viață la Școala Gimnazială „Gheorghe Corneliu“ din

Domnești, unde dovleacul este pus la loc de cinste, având o sărbătoare proprie. O sărbătoare a copilăriei care încearcă să urmărească firul tradiției de Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, când copiii sărbătoresc dovleacul toamnei, împodobindu-l, pentru ca în cele din urmă să-l mănânce.

În urmă cu câțiva ani, când Halloween-ul începea să prindă și pe la noi, profesorii din Domnești au vrut să le arate copiilor că și toamna românească are propriile obiceiuri, cu lumină și bucurie. Și la școala din Domnești au inclus „Sărbătoarea dovlecilor luminoși“ între activitățile educative, pentru a explica elevilor semnificația, originile

și tradițiile sărbătorii. Astfel, elevii au înțeles ce reprezintă această sărbătoare în țara de origine, dar și faptul că există tradiții populare românești care pot înlocui su succes sărbătoarea împrumutată. „Sărbătoarea dovlecilor luminoși“ are două secțiuni: creație artistico-plastică (desene, colaje, dovleci decorați) și o paradă a costumelor, care îi atrage în special pe elevii de gimnaziu. Pregătirile încep din vreme, pentru că, nu-i așa, copiii vor să aibă cel mai interesant costum și cel mai reușit felinar din dovleac. Părinții au completat această sărbătoare a toamnei, pregătindu-le plăcinte cu dovleac. Numărul de participanți crește de la an la an, astfel încât la parada costumelor și a

Așadar, la sfârșitul lunii octombrie, care se anunță cald și prietenos, vă așteptăm la Domnești, unde din spatele ușilor vecine se simte mirosul plăcintei de dovleac, iar privirile oamenilor strălucesc în lumina felinarelor frumos sculptate și a costumelor colorate realizate de copii. ■

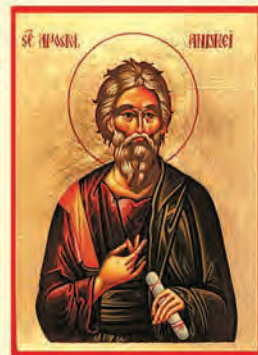
Centrul Județean
Pentru
Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov
în colaborare cu
Inspectoratul Școlar Județean Ilfov și Primăria Clinceni
organizează

**Luni, 27 noiembrie 2017, orele 12.00
la Casa de Cultură din Clinceni**

**expoziția-concurs
de icoane pe lemn și
sticlă**

”Sfântul Andrei”

**ARTA ESTE
ROSTIREA TĂINEI
PRIN TAINĂ**

TEMATICĂ

- Sfântul Andrei (tematică obligatorie)
- Sfântul Ioan Botezătorul (opțional)
- Iisus Hristos (opțional)

Se pot înscrie elevi din toate ciclurile de învățământ sau cluburi de artă din județul Ilfov

Detalii la Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov

Email: office@centrulculturalilfov.ro - Tel. 0371.084.001

expoziției de felinare școala pare neîncăpătoare. În acest an, „Sărbătoarea dovlecilor luminoși“ va avea loc pe 27 octombrie, de organizarea ei ocupându-se profesoarele Mădălina Grecu și Ionela

Ștefan, sprijinite de celelalte cadre didactice. Dincolo de bucuria momentului există un lucru care poate valora mai mult decât toate la un loc: crearea legăturii între școală, copii și părinți. ■

PISCU - SAT CULTURAL AL ROMÂNIEI 2017

La finele lui mai 2017, la Muzeul Satului „Dimitrie Gusti“, 15 localități cu tradiții cunoscute și recunoscute din Transilvania, Moldova și Muntenia și-au prezentat pachetele culturale, în cadrul celei de a IV-a ediții a proiectului „Satele Culturale ale României“. Anul acesta a strălucit un sat din apropierea Capitalei... Altădată un sat plin de viață, acum uitat și trist... Dacă vă spun numele poate nici nu-l știți... Un sat vechi, de olari care și-au pierdut rostul și meșteșugul prin apariția sticlelor și porțelanurilor ieftine și prin dispariția târgurilor sătești în care își vindeau marfa. În urmă cu câțiva ani aici a ajuns familia Scripcariu - Adriana și Virgil, care de la o șoaptă din altă lume au pornit un vis - să redea viață satului uitat, să reînvie „brandul“ Oalelor de Pisc. Au scris, au dat telefoane, au bătut din poartă în poartă... Au apărut cărțile despre acest patrimoniu uitat, ziarul local sătesc, „Agatoniu - Școala de la Piscu“ care încurajează tinere talente și le îndrumă... Urmează un „Muzeu al Oalelor de Pisc“...

Așa se face că anul acesta, „Ceramica de Piscu“ din satul cu același nume

(„Piscu“, un nume înălțător într-o zonă de câmpie) aparținând de Ciolpani (Ilfov), a fost cea mai apreciată la întâlnirea cu alte „surori“ venite de pe alte coordonate ale tradiției românești. Nu au impresionat cu nume celebre sau cu descoperiri miraculoase, ci pentru că o școală de ceramic renaște o comunitate. La festivitatea de premiere, Nicolae Marghiol, președintele Asociației „Cele mai frumoase sate din

România“, a apreciat: „Ceramica de Piscu este renumită cum e cea de Mărgineni - specific, aparte. Sunt niște cuptoare speciale. (...) Invităm bucureștenii să descopere standurile cu produsele tradiționale, materialele de informare turistică pe care le-au prezentat comunele. Avem un program și cu ansambluri folclorice, pe toată ziua, și vom organiza noi evenimente cu muzee și alți parteneri“. Școala de la Piscu militează pentru educația prin patrimoniu, motiv pentru care în luna mai, cu prilejul Zilei Uniunii Europene, a intrat în „Caravana Meșteșugurilor“ din Parcul Cișmigiu. Pe ritmuri de muzică din mai multe colțuri ale Europei, meșteșugarii și elevii lor de la Piscu au țesut, au lucrat linogravuri, au bătut fierul înroșit și au povestit despre patrimoniul cultural. Oare mai există vreun subiect atât de potrivit pentru o predare interdisciplinară și integrată?

Este zestrea lor, este comoara lor... „Piscu - Sat Cultural al României 2017“ - așa scrie pe impozanta diplomă primită din partea forurilor organizatoare. Dar ce scrie pe pagina de Facebook celor ce stau în spatele acestui efort uriaș de a crea un adevărat centru al tradițiilor aici, la Piscu? „Dragi locuitori și prieteni ai Piscului. Astăzi am reprezentat Piscu nostru în competiția Satele Culturale ale României și am avut marea bucurie și surpriză nu doar de a primi titlul de sat cultural, ci și de a fi așezați în fruntea clasamentului, locul I. Am fost echipa cea mai mică, singurul ONG printre primării... Măine vom posta filmul cu care ne-am prezentat. Țineți aproape și țineți minte: Piscu Sat Cultural 2017. Asta ne obligă pe toți! Ne obligă să povestim, să iubim și să protejăm patrimoniul minunat al acestui sat“. Eu povestesc... Povestește și tu... ■

Condeie ILFOVENE
Editor: Centrul Român pentru Inițiativă Socială
Redactor șef: **Cătălin DRAGOMIR**
Redactori: **George GRIGORE,**
Cristina ANGHELUTĂ
Reporteri: **Ionela MIRCEA, Anica POPA**
Foto: **Ionela MIRCEA, George GRIGORE**

Tel. **0371.084.001**
e-mail: condeiilfovne@gmail.com
ISSN 2601 - 0984
ISSN-L 2601 - 0984
Publicație distribuită gratuit
tipar - www.tipografiaLM.ro

✍️ **conf. univ. dr. George V. GRIGORE**

Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov

PROIECTELE NOASTRE

Centrul Județean de Cultură îndrăznește să realizeze un număr de proiecte ambițioase! Ne propunem să scoatem la lumină talente locale și meștesuguri demult uitate. Însă, pentru a reuși, avem nevoie de sprijinul Dvs. al tuturor. Numai o colaborare strânsă va duce la succesul acestei misiuni.

Proiect: Fișa Localității

Acest proiect, realizat împreună cu colegii mei de la Centru, implică deplasarea echipei de lucru în toate localitățile din Ilfov și are ca scop identificarea și stabilirea unei baze de date culturale din județ. Concret, adunăm date despre obiective istorice, date despre meștesugari și căutăm grupuri artistice și artiști din fiecare localitate. E o muncă grea, deplasările însumând sute de kilometri însă, cu sprijinul primarilor, reușim să parcurgem localitățile și să obținem ceea ce ne-am propus. Am auzit deja, de multe ori, cuvinte de apreciere, noi fiind primii care le trecem pragul în căutarea culturii și tradițiilor ilfovene. Numai cu o bază de date bine întocmită și cu prezența noastră printre oameni vom reuși să ne atingem obiectivele.

Proiect: Costumul Popular Ilfovean

Sătui de combinații care mai de care am luat hotărârea să căutăm urmele costumului popular original de Ilfov. Am reușit o minunăție de costum, o replică autentică a unui costum de sărbătoare din 1903. Acest costum va fi prezentat publicului în variantă originală în cadrul Consiliului Județean Ilfov, Prefecturii Ilfov și Inspectoratului Școlar Județean Ilfov. Desigur va fi îmbrăcat de niște manechine și prezentat în vitrine iluminate. După aceea, Centrul va înainta tuturor primăriilor din județ oferta de achiziție. De asemenea, avem în vedere realizarea unor replici, pentru un viitor Ansamblu Popular Ilfovean. Totodată, în premieră, vom participa cu acest costum, unic în România, la concursurile de costume populare din

țară și străinătate. Iar doamnele din Ilfov vor avea, cu siguranță, un model de inspirație în alegerea costumului popular pe care-l vor purta de acum înainte.

Proiect: Condeie Ifovene

Acest proiect reprezintă o publicație de cultură, care va cuprinde toate activitățile, ideile și manifestările culturale din județ. Va fi un loc unde vor scrie copiii, unde vor expune pictorii, unde vor publica poezii, unde se vor prezenta meștesugarii sau unde vor fi anunțate evenimentele culturale. Această publicație va deveni o platformă de comunicare între noi, iubitorii de cultură și publicul larg. Vă așteptăm cu drag la viitoare colaborări.

Proiect: Condeie și Peneluri Ilfovene

Sub acest titlu vom reedita o carte în care veți regăsi materiale sub formă de desene sau picturi și poezii. Toate acestea vor fi realizate de copii din Ilfov și culese cu ajutorul IȘJ Ilfov. Materialele vor ajunge la sediul Centrului, vor trece printr-o selecție, cele mai bune urmând să se regăsească într-o carte care va fi editată de noi.

Aceasta va fi distribuită gratuit în școlile ilfovene.

Proiect: Micul Actor

Acesta este un proiect educațional, urmărind dezvoltarea abilităților teatrale ale copiilor. Proiectul constă în realizarea unor piese de teatru la nivelul claselor, cu sprijinul Centrului și cu implicarea cadrelor didactice. Aceste piese vor concura la nivel de localitate, după care va fi organizat un festival județean de teatru pentru copii, unde se vor alege câștigători la nivel județean. Primii trei clasati vor beneficia de un turneu în școlile ilfovene unde vor prezenta celorlalti copii realizările lor în materie de teatru. Astfel, vom trezi interesul și altor copii pentru această ramură a culturii și, cine știe, vom descoperi viitori actori de carieră!

Proiect: Toamna Ilfoveană

Acest proiect se va concretiza într-un festival internațional de folclor și tradiții. Dar, despre aceasta vom vorbi în numerele viitoare. ■

PENTRU TOȚI ILFOVENII

De la 1482 înapoi

De unde vine denumirea județului nostru: „Elhov“ (елхов) = arin, în slavonă

Cristina ANGHELUȚĂ

Ilfov este un județ în Muntenia, care înconjoară capitala României, iar reședința oficială este orașul București, majoritatea instituțiilor județene avându-și sediul aici. În 1996, conform Legii 24, denumirea Sectorului Agricol Ilfov a fost înlocuită cu Județul Ilfov, iar în urma aplicării Legii 50 din 1997 a fost trecut în categoria județelor.

Actualul teritoriul al județului a cunoscut o îndelungată, permanentă și intensă locuire încă de pe vremea pietrei cioplite, cu 150.000 ani în urmă. Urme ale existenței umane descoperite pe raza județului Ilfov, mai ales în zona Căldărușani, Glina și Chiajna, datează din paleolitic și neolitic. De asemenea sunt menționate vestigii dacice scoase la lumină în Pantelimon, Snagov, Măgurele și Bragadiru. Bogăția descoperirilor arheologice (relicve, inscripții etc.) este dovada locuirii neîntrerupte a zonei unde mai târziu s-a format Principatul Țara Românească, prin unirea cnezatelor și voievodatelor (primele organizări statale) în secolele XII - XIV.

Numele Ilfov a fost atestat prima dată în 1482, printr-o donație către Mănăstirea Snagov a domnitorului Vlad Călugărul. În 1694, la mănăstirea Snagov a început să funcționeze tipografia adusă de Antim Ivireanul de la București, aici tipărindu-se cărți în limbile română, greacă, slavonă și arabă.

Localitățile de pe teritoriul județului, precum Snagov, Chitila, Afumați și Tâncăbești au supraviețuit până azi.

Încă de la întemeiere, la sfârșitul secolului al XIV-lea, sub domnia lui Basarab I, multe așezări și orașe au prins viață până în secolul XVI, cum ar fi Snagov, Chitila, Afumați sau Tâncăbești și care au supraviețuit până în zilele noastre. Județul Ilfov are acum aproape 400.000 de locuitori, așezați în opt orașe și 32 de comune. ■

sursa: wikipedia.ro

CULTURA

Iliuță MIHALEA, Director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea culturii Tradiționale Ilfov

FĂURIREA COSTUMULUI POPULAR ILFOVEAN

Trăim într-o lume a falsului, dominată de copii ale mărcilor, o lume a contrafăcutului la toate nivelurile. Deși în țara noastră tradițiile sunt numeroase, piața de artizanat este plină de produse care, deși au motive românești în creație, sunt de producție China, Bulgaria sau altele. Fiind prezent la o expoziție, am văzut un stand cu ceramică și am întrebat meșterul din ce zonă a țării vine. Surpriza a fost că produsele expuse de acesta erau de fabricație bulgară, omul fiind doar negustor, neștiind nici măcar cum arată o roată a olarului! Am fost foarte mâhnit știind că olarii autohtoni renunță la meserie fiindcă nu au unde să își vândă produsele, iar piața este invadată de falsuri.

Aceeași situație am observat-o și în cazul costumului popular. Ii de toate felurile au invadat piața fără a ține cont de model, cusătură sau materialul din care se produce! Găsim ie din China din pânză de cea mai proastă calitate, la preț de câteva zeci de lei. Cum să coste doar atât un produs cusut

de mână, dintr-un material bun? Cum să concureze un meșter cu acest produs, când oamenii caută doar produse ieftine? Însă aceștia caută produsele mai ieftine fiindcă nu sunt informați și nu știu cum să facă diferența între autentic și fals!

În acest fel dorim ca purtătoarele de tradiții să știe ce model și ce material să caute și să poarte atunci când își cumpără o ie. Drept care, am luat decizia să producem noi, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, cel puțin la nivelul județului, costumul popular ilfovean autentic!

Ușor de spus, mai greu de făcut, încercarea de a-l identifica suferind un semieșec. Am solicitat mai întâi sprijinul instituțiilor abilitate în acest domeniu, respectiv Muzeul Satului și Muzeul Țăranului Român. Fiecare ne-au prezentat modele diferite, susținând autenticitatea acestora. Atunci am căutat informații și pe site-urile de specialitate și am cerut părerea unor specialiști. Surprinzător, am descoperit mai

multe variante. Măcar aveam de unde alege! Ilfovul, fiind mai toată istoria lui dependent de capitala Țării Românești, capitala la rândul ei fiind guvernată de mai multe curente politice, ne-a făcut să găsim mai multe influențe asupra portului popular local. Avem o influență pe partea nordică, ceva diferențe pe partea sudică, influențe bulgărești puternice în zonele Brănești, Dobroești, Berceni însă, puse cap la cap, împreună cu specialiștii de la cele două muzee, am stabilit un format de sărbătoare a acestui costum.

Eeei, apoi ne-am întrebat cine-l coase, cine țese pânza? Greu de găsit meșteri care să reproducă țesături de acum mai bine de 100 de ani! Îndrumați de Muzeul Satului, am ajuns la Tismana, în Gorj, unde am găsit cei mai buni meșteri din țară care ne-au reprodus și materialul și țesătura, întocmai cum ne doream. Pânza cămășii bărbățești a fost țesută de

o femeie de 83 de ani, cusăturile le-au făcut niște gospodine gorjence, iar brâul, țesut și el, l-a realizat o altă bunicuță harnică. Fiecare etapă în realizarea acestui costum ne-a încântat, dar a fost și o provocare interesantă: să copiezi în detaliu un costum popular din 1903 nu e la îndemâna oricui! Și cum bucuria realizării e cea mai importantă, dorim să prezentăm această muncă cititorilor noștri și admiratorilor tradițiilor românești. ■

✍ Iliuță MIHALEA

COSTUMUL TRADIȚIONAL POPULAR ILFOVEAN

în benzi intercalate de porțiuni neornamentate pentru a le evidenția cât mai mult și cromatica vie dar armonizată. Costumul din Ilfov este rezultatul împletirii costumului specific câmpiei dunărene, cu două catrințe dreptunghiulare și al celui din zona de munte, cu fotă. Acest costum este alcătuit din șorț dreptunghiular purtat în față și fota creață sau „încutată”. Condițiile specifice de dezvoltare au făcut ca în satele județului Ilfov, procesul de transformare a costumului popular să înceapă încă din ultimul pătrar al secolului al XIX-lea. Deși astăzi se găsesc cu greu piese ale

costumelor autentice, datorită influențelor orășenești și a costumului specific mahalalelor, pe baza materialelor existente în muzee sau în arhive documentare se poate reconstitui portul tipic zonei. Pieptănătura tipică zonei, era diferențiată de statutul social. Astfel, fetele purtau o singură coadă pe spate, legată cu panglici multicolore, completată pentru zilele de sărbătoare cu flori naturale, prinse din loc în loc, cu aspectul unei coroane. Femeile

căsătorite așezau cosița într-un cerc, prins în ace, acoperind părul cu un bariz sau o basma neagră de cașmir, cu chenar de trandafiri colorați în roșu, galben și verde. Ștergarul din bumbac alb sau borangic, cu care se acoperea capul pe deasupra barizului, se purta cu ambele capete lăsate pe spate. Ștergarele aveau decorul realizat din mici dungi de alesătură și șabace la ambele capete. În amintirea bătrânilor, se mai păstrează costumul de câmpie cu „câmeșoiul” drept, țărănesc, țesut din borangic, ales cu speteaza și cu bibiluri la tivuri. Cămașa de sărbătoare, este încrețită la gât și se încadrează în sistemul de ornamentare cu altiță pe umăr, apar în schimb și piese care prezintă râuri drepte de la umăr în jos. Un element caracteristic, care apare la cămașa din partea de est a zonei subcarpatice, este „leasa”, un gen de ciupag, cusătură peste crețuri sub guler. Cromatica cămășii cu încreț, merge de două tonalități predominante: roșu cu negru sau verde cu negru.

Fota și șorțul sunt țesute din lână sau din bumbac gros având ornamentele realizate din lână policromă. Fota cu ornamentele alese pe verticală, brăzdate la poală de un grup de dungi orizontale, culoarea de fond a fotei poate fi roșu închis sau negru, nuanțele folosite pentru realizarea motivelor, alese de obicei cu mâna sunt: galben, violet, alb, roșu sau verde. Șorțul este realizat pe roșu în general, cu un chenar policrom în zona de jos. Cu brâul roșu se încingea talia, peste cămașă, iar cu

betele se fixează fota și șorțul.

„Râuri”, „puricei”, „șabace”, „cheițe” sau „moțoare”

Costumul bărbătesc este mult mai simplu și mai puțin supus capriciilor modei, păstrându-și caracteristicile de croi și cromatice. Piesele componente ale costumului bărbătesc sunt: pălăria de paie sau de fetru, cămașa albă, izmene, brâul sau cureaua de piele, pentru costumul de vară, iar pentru iarnă pantalonii din dimie, căciula de miel, cojocul, zăbunul și dulmaua. Căciula era croită țuguat, dar se purta cu vârful înfundat. Pălăria de paie era purtată doar vara, pe când pălăria de pâslă, era denumită popească, cu borul rotund, ridicat uniform.

Cămașa „zoroclie”, este specifică costumului de modă nouă, pătruns în uz la începutul secolului XX, se deosebește de cămașa bătrânească, printr-o platcă și un guler înalt, care ulterior se transformă în guler întors. Cămașa de acest fel, are gura cu marginile tighelitate, iar ornamentele dispuse pe guler, la umeri și manșete. O gamă variată de tehnici își aduc contribuția la împodobirea cămășii, cu ajutorul lor se executau „râuri”, „puricei”, „șabace”, „cheițe” sau „moțoare”. Din punct de vedere decorativ, se preferă ornamentația foarte discretă, realizată prin broderii în tonuri de alb și gălbui, cu motive de o rară eleganță. La costumul de vară, pantalonii, prezentau ornamentele folosite pe „dinaintele” cămășilor. Croiul „ismenelor” este

simplu, două lungimi de pânză, pentru fiecare picior, prinse la mijloc cu un pătrat ce oferea lărgime piesei.

Mijlocul era pus în valoare, atât în costumul de vară cât și de iarnă, de bete și brâie. Brâul era o țesătură de lungime variabilă - două, trei cuprinsuri - și o lățime ce varia 20 - 40 cm. Brăiele erau de două feluri, cele simple, realizate din lână, în 4 ițe, de culoare, albastră, roșie, sau chiar albă, cu o alesătură la un capăt, și brăiele cu alestăruri pe unul din capete, realizate din lână policromă. Deasupra brăielor, flăcăii purtau în zilele de sărbătoare, bete, ornamentate în ochiuri, cu câte un grupaj de 1-3 mărgel pe margini.

Îmbrăcămintea specifică sezonului rece este bogat împodobită cu găitane policrome, conferind costumului o înfățișare fastuoasă. Cele mai frumoase piese sunt cele realizate din dimie albă dar și cojoacele și pieptarele ornamentate cu o broderie policromă. Alături de dulma, minten și cojoc se adaugă zăbunul ca piesă costumului popular bărbătesc din zonă. Ca aspect, el se aseamănă cu zăbunul femeiesc-matlasat, cu decor din găitan și aplicații de catifea.

Înlocuirea costumului tradițional din satele zonei, a început la începutul secolului al XX-lea, azi dispărut în totalitate, datorită urbanizării și modernizării societății românești. ■

Costumul tradițional românesc a atins, pentru secolul al XVIII-lea și al XIX-lea, maximul de dezvoltare. Pe baza analizei pieselor provenite din această perioadă coroborată cu mijloacele documentare, se pot stabili câteva caracteristici esențiale ale costumului popular românesc: croiala simplă, fără pierderi de material, dispunerea ornamentului

Zile însozite și pomi plini de rod, la Nuci

George V. GRIGORE

Comuna Nuci, în trecut Merii Petchii-Netezești, apoi Merii Petchii, este formată din satele Merii Petch, Balta Neagră, Micșunești Moară, Micșuneștii Mari și Nuci (reședința). Comuna s-a format ca așezare pe teritoriul unor foste moșii mănăstirești. A cunoscut o perioadă de maximă dezvoltare în secolele XVIII - XIX, odată cu construirea unor biserici, astăzi monumente istorice. Comuna Nuci (numele comunei îi vine de la o livadă de nuci) se află în extremitatea nord-estică a județului, la limita cu județele Prahova și Ialomița, pe malurile râului Ialomița, fiind singura comună ilfoveană având

localități pe malul stâng al acestui râu. Comuna se învecinează la nord cu Balta Doamnei și Gherghița din județul Prahova, la vest cu Gruiu, la sud cu Grădiște, iar la est cu Rădulești din Ialomița. Undeva, la sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna purta numele de Merii Petchii-Netezești și făcea parte din plasa Mostiștea a județului Ilfov și era formată din satele Merii Petchii, Nuci, Netezești și Sudiți. În comună funcționau o școală mixtă, o mașină de treierat cu aburi și patru biserici. În acea perioadă, pe actualul teritoriu mai era organizată și comuna Micșunești-Greci, formată din satele Balamuci, Balta Neagră, Fundu Dancului, Grecii de Mijloc, Grecii de Jos, Micșuneștii Mari (reședința) și Micșunești-Moară, având în total 1.879 de locuitori și 482 de case. În 1950, comuna Merii Petchii a fost inclusă în raionul Căciulați și apoi (după 1960) în raionul Urziceni. În 1968, a revenit la județul Ilfov, luând numele actual. În 1981, în urma unei noi reorganizări administrative a zonei, a fost trecut în Ialomița, dar după câteva luni a fost transferată la Sectorul Agricol Ilfov. Mănăstirea Balamuci (aflată la 3 km nord de satul Sitaru) este monument istoric de arhitectură de interes național, datând din secolele al XVII-lea - al XIX-lea (menționată la anul 1627 ca Mănăstirea Nicolae Sitaru), ansamblul cuprinzând biserica „Sfântul Nicolae”, chiliile și zidul de incintă. Movila pe care a fost construită mănăstirea a fost inițial o insulă în mijlocul apelor Ialomiței, fapt pentru care, Patriarhul Macarie al Antiohiei, care a vizitat mănăstirea în 1656, o numea în

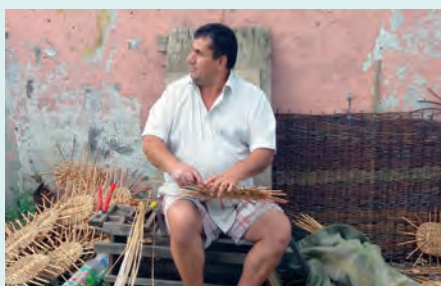
Într-o frumoasă zi de sfârșit de august, împreună cu colegii mei am constituit o comisie pentru dezvoltarea unor proiecte noi sub îndrumarea domnului Iliuță Mihalea, director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, printre care se află „Fișa localității”, prin care se urmărește să se scoată la iveală date noi despre localitățile județului, dar și despre ilfoveni, despre activitatea culturală desfășurată de aceștia și despre meșteșuguri și vechi tradiții. Era pe 5 septembrie când am ajuns la sediul Primăriei Nuci. Aici, domnul primar Georgel Vasile ne-a oferit toate informațiile solicitate. Apoi, am pornit în călătorie printre nucii rămuroși, prin întreaga comună...

însemnările sale de călătorie „Mănăstirea în apă”. Ulterior, apele și-au schimbat cursul, insula rămânând o simplă movilă. Documentele atestă faptul că, încă din secolul XIV, această regiune constituia proprietatea familiei Greceanu, care a construit un palat boieresc și biserica familiei din satul Greci. La începutul secolului XVII, moșia Greci devenise proprietate a Mănăstirii Snagov, fiind donată de un strămoș al lui Papa Greceanu. Se știe că regiunea Codrilor Vlăsiei a constituit o străveche vatră sihăstrească caracterizată printr-un mare număr de așezări monahale constituite din mici schitulețe și chilii izolate. O notă caracteristică a sihăstriilor din Codrii Vlăsiei o constituie faptul că erau situate cel mai des pe insule, în mijlocul râurilor și lacurilor din această regiune. Ceea ce știm cu certitudine este faptul că aici exista încă din secolul XVI „o bisericuță de lemn cu hramul Sfântul Nicolae, abia îngărdită de niște sfinți pustnici pădureți”. Această bisericuță a rezistat până în secolul XIX. Jupânul Papa Greceanu a ridicat în 1627 mănăstirea Balamuci, dăruindu-i și o parte din moșia sa. Papa Greceanu, ctitorul Mănăstirii Sitaru, a fost una din personalitățile de frunte ale țării, care a avut timp de 30 de ani un rol deosebit de important la curtea

domnitorilor din Țara Românească. Alte două obiective din comună sunt incluse în lista monumentelor istorice din Ilfov: biserica „Sfinții Alexandru și Nicolae” din satul Nuci (1912) și ansamblul fostului conac Lecca-Micșunești din satul Micșuneștii Mari (mijlocul secolului al XVIII-lea), care cuprinde conacul propriu-zis, turnul de poartă și Biserica „Născătoarea de Dumnezeu”, ctitorită în 1748 (pictată în stil brâncovenesc la 1790). De menționat este și biserica din satul Netezești (cu hramul Sfinții Alexandru și Nicolae), construită în stil bizantin, combinat cu tradiția ortodoxă românească (1780-1783). Interiorul este pictat de Nicolae Tonitza. Pe teritoriul comunei mai sunt încă patru biserici creștin-ortodoxe: Biserica „Constatin și Elena”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” și Biserica „Soborul Sf. Ioan Botezătorul”. Comuna are în utilizare patru școli și grădinițe în satele Micsunești Moară, Micșuneștii Mari și Merii Petchii. Nu am identificat aici cercuri de creație literar-artistică și nici ansambluri folclorice, formații sau soliști populari. A existat în trecut un ansamblu de dansuri folclorice bărbătești. ■

Marea surpriză - meșterii locali, artizani valoroși

Marea surpriză a fost descoperirea unor meșteri locali care duc mai departe tradiția lucrului în lemn sau al împletiturii din nuiele de răchită. Astfel, Vasilica Nuțu lucrează cu lemn de tei, creând linguri și linguroaie, polonice și spatule, tocătoare și sucitoare, folosite în bucătăria tradițională. Meșterul Petre Ganea împletește, cu migală, din nuiele de răchită a unor coșuri multifuncționale (depozitare și decor). Nuielele de răchită sunt supuse unui procedeu tehnologic de „opărire”, de trecere prin apă fiartă, pentru „înmuieră”. Pe viitor se preconizează organizarea în comună a unui „Festival al nucilor”, în perioada recoltării acestor fructe. ■

PE URMELE ISTORIEI COMUNEI BERCENI

Rep.: De unde a pornit ideea realizării acestei monografii a comunei Berceni?

Stana Martac: Cu ocazia sărbătorii „Zilei Eroilor” din anul 2000, la „Monumentul Eroilor” din localitate, primarul Ilie Gheorghe a insistat să prezinte imaginea veteranilor. Dânsul nu a dorit să lase să se piardă imaginea acestor oameni, care au luptat pentru viitorul nostru. Primarul a insistat că trebuie să avem o

De vorbă cu doamna Stana Martac, profesor de istorie la Școala Gimnazială din Berceni

cercetării unor documente existente în Arhivele Statului, biblioteca Mănăstirii Antim, în Arhivele Bibliotecii Academiei Române, biblioteca Facultății de Istorie, în Muzeul Național Militar, Muzeul de Istorie al Municipiului București. Alte informații le-am cules din însemnările tatălui meu, Florin Popescu Berceanu. De mare ajutor mi-au fost amintirile mele legate de satul natal și locuitorii lui.

monografie a comunei, unde să fie prezentate punctele de reper ale localității. Așa a luat naștere această lucrare.

Rep.: Spuneți-ne câte ceva despre munca de cercetare?

Stana Martac: Munca de cercetare s-a bazat pe arhiva celui mai vechi document în care se făcea referire la localitatea noastră, apărut în anul 1598 (la 21 august), care îl prezintă pe jupân Udrea, mare armaș, pe lângă capitala Târgoviște, care supraveghea închisorile și execuțiile. Neavând urmași, acesta a donat mănăstirii Panaghia mai multe sate din ținutul București. Vorbim despre Leurdeni, Stâlpeni, Bercenii toți, Bobeștii de Sus și Bobeștii de Jos. Prin testamentul lăsat, jupân Udrea cere ca moșiile Berceni și Leurdeni să rămână în proprietatea surorii sale Grăjdana: „Scris-am eu, jupan Udrea Vel Armaș, această a mea carte... prin care las o parte din satele mele mănăstirii Panaghia din dealul Târgoviștii, o altă parte soției mele Mușa, iar surorii mele Grăjdana, Leurdenii și Bercenii, eu neavând urmași”. De asemenea, unele date și informații incluse în această lucrare au fost extrase în urma

Rep.: Ce dificultăți ați întâmpinat la colectarea datelor?

Stana Martac: Cu greu am reușit obținerea și traducerea unui document din limba slavonă în română, document din secolul al XVI-lea, din timpul domniei lui Mihai Viteazul, care atestă documentar satul.

Rep: Care sunt sursele documentării?

Stana Martac: Lucrarea s-a realizat în urma cercetării următoarelor documente:

1. Alecsandrescu, C.T.: „Dicționarul geografic al județului Ilfov”. București, Ed. V.I. Socec, 1892.
2. Arhivele Statului „Catalogul documentelor- Țara Românească” - vol II. BUCUREȘTI, 1974.
3. Academia R.S.R.- Institutul de istorie „Documenta Romaniae Historiae”, vol XI, XXI, XXIII. București, 1956.
4. Adaniloaie, N.: „Răscoala țăranilor din 1888”. Ed. Academiei R.S.R., București, 1988, p.154.
5. Urechea, V.A.: „Anuarul General al Instrucțiunii Publice 1864 - 1865”, București, 1868.
6. Donat, I.: „Așezările românești din Țara

- Românească în secolele XIV-XVI”. Revista de istorie, anul IX, București, 1956.
7. Urechea, V. A.: „Documentele răscoalei țăranilor din 1888”. Anuarul General al Instrucțiunii Publice 1864- 1865. București 1868.
 8. Documente privind istoria României, veacul XVI Bucovina, Țara Românească, vol. II, IV, V, VI. Ed. Academiei R.P.R, București, 1952.
 9. Giurescu, C.: „Istoria Bucureștilor”. Editia a II-a. Ed. Sport - Turism, București, 1979.
 10. Lahovari, G.I.: „Marele dicționar geografic al Romaniei”, vol. X. Ed. Socec, București, 1899.
 11. Popescu, M.: „Cartografia Eparhiei Ungrovlahiei în 1810”. Tipografia cărților bisericești, 1914.
 12. Stoicescu, N.: „Bibliografia localităților și monumentelor feudale din Romania”, vol. I. Ed. Mitropoliei Olteniei, 1970.

Rep: Care a fost tirajul lucrării?

Stana Martac: Lucrarea a fost publicată în 200 de exemplare, primăria ajutându-ne financiar, dar și la culegerea datelor.

Rep.: A avut succes această lucrare în randul cetățenilor comunei Berceni?

Stana Martac: Din cele 200 de exemplare, am ramas cu un singur exemplar, în școală. Se cere, însă, republicarea lucrării.

Rep.: Cum vedeți viitorul localității având în vedere dezvoltarea acesteia din ultimii ani?

Stana Martac: Localitatea este foarte schimbată, nu mai este o zonă rurală, acum se metropolizează. Deși tehnologia modernă este unificatoare, cu toții trăim o criză de identitate, de repere. Copiem idei, modele din societatea occidentală, fără să le adaptăm la ceea ce ne este specific.

Rep: V-ați atins obiectivul prin publicarea acestei monografii?

Stana Martac: Mi- am propus să prezint consătenilor mei frumoasa istorie a acestei comune, să analizez valorile perene ale satului românesc surprinse în comuna Berceni. Valorile tradiționale sătești apar ca o resursă pe care o neglijăm, pentru că ne este atât de familiară. Suntem tentați să privim numai la ce vine din Vest și deloc la comunitatea noastră rurală, atât cât mai este. ■

Cum ai călcat pe tărâmul dărăștenilor își dai seama că ai ajuns în Țara Usturoiului. Nu este o denumire oficială, dar cum să-i spui altfel acestei zone când aici, de sute de ani, localnicii se îndeletnicesc cu cultivarea acestei plante. Este o trudă pe care oamenii din Dărăști-Ilfov o lasă drept moștenire de generații, și din care-și duc traiul zilnic, de un noian de vreme. Munca începe primăvara și se termină cândva, prin iarnă, când funiile bălaie de căpățâni dolofane iau drumul piețelor. Această cultură a usturoiului devenită deja tradiție poate fi punctul de plecare al unui „Festival al usturoiului”, eveniment cu potențial pentru readucerea la viață a culturii și tradițiilor locale. Această adevărată Țară a Usturoiului este de fapt comuna Dărăști-Ilfov, cea care în trecut se chema Brăniștari. Comună din Ilfov, este formată doar din satul de reședință cu același nume, se află în partea de sud a județului, pe malul stâng al Argeșului. Este traversată de DJ401D, care o leagă spre nord de Măgurele și spre sud-est de 1 Decembrie (unde se intersectează cu DN 5), Copăcenii și Vidra. Numele localității, spun localnicii, vine de la un cioban care se așezase pe aceste meleaguri și care avea un darac cu care scărmana lăna oilor pe care le păstorea. La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna făcea parte din plasa Sabarul a județului Ilfov și era formată din satele Asan, Filipești și Mitropolia, totalizând 1.650 de locuitori și 358 de case. În comună funcționau o școală mixtă și două biserici (la Asan și Filipești). În 1925, în aceeași componență, comuna, cu 2.635 de locuitori, făcea parte din plasa Domnești a aceluiași județ. În 1950, a fost arondată raionului V.I. Lenin al orașului republican București, din care a făcut parte până în 1968, când a devenit parte din județul Ilfov, reînființat. În 1981, la o reorganizare administrativă, comuna a trecut la Giurgiu, pentru ca în 1985 să devină parte a Sectorului Agricol Ilfov aflat în subordinea municipiului București, sector devenit din 1998 județul Ilfov. Singurul obiectiv din comuna Dărăști inclus în lista monumentelor istorice ca monument de interes local este situl arheologic de pe malul Argeșului, din marginea sud-vestică a satului Dărăști, care conține urmele unei așezări din

secolele al XVI-lea-al XVII-lea. Ca așezământ creștin-ortodox, în comună se află Biserica „Sfântul Nicolae”, cu un cimitir în spate (biserica nouă), a cărei catapeteasmă (1940) a fost adusă de la Biserica Flamura (astăzi demolată) și Biserica „Sfântul Gheorghe” (Asan), cu o frumoasă troiță la intrare. Comuna are o singură școală și două grădinițe.

Pe teritoriul localității există un Monument al Eroilor, ridicat în amintirea eroilor din comună. În urma vizitei noastre în localitatea Dărăști-Ilfov am consemnat faptul că aici nu funcționează cercuri de creație (pictură, dansuri, muzică, literatură, etc.). Nu sunt ansambluri folclorice, dar există un taraf local numit „Liviu Puștiu”. Pe raza localității nu au fost identificați meșteșugari sau artizani. Ca eveniment local de seamă se organizează anual, în cadrul școlii, de ziua Sfântul Stelian Paflagonul, ocrotitorul pruncilor și al familiei creștine, sărbătoarea „Sfântul Stelian - Ziua școlii”. ■

George V. GRIGORE

Casa Corpului Didactic Ilfov, MAI MULT DECÂT O CASĂ, UN CĂMIN

Actuala Casă a Corpului Didactic (CCD) a fost înființată în 1968, odată cu Legea Învățământului, continuând doar în parte ceea ce era la 1896 Casa Școalelor, înființată de Petru Poni pe lângă Ministerul Instrucțiunii Publice.

Instituția înființată la sfârșitul secolului XIX a suferit modificări în 1906, 1910 și 1919 și avea atât atribuții pedagogice, cât și administrative. Prof. Dr. Florin Petrescu, directorul CCD Ilfov, spune că în prezent funcțiile administrative prezente la sfârșitul secolului XIX - începutul secolului XX - nu mai există, în prezent Casa Corpului Didactic fiind dedicată formării continue a cadrelor didactice și un punct de sprijin pentru activitățile educative-culturale ale comunității. „CCD-urile în forma lor actuală au apărut în 1968, odată cu Legea Învățământului, care prevedea ca în fiecare județ să existe o astfel de instituție care să fie un punct de formare profesională și de formare continuă pentru dascăli. Casa Școalelor era ceva cu totul diferit față de Casa Corpului Didactic. Casa Școalelor avea baze de tratament, hoteluri, edituri,

biblioteci și nu se ocupa doar de formare și de activități cu caracter formativ așa cum se ocupă CCD-ul în zilele noastre. Dar recunosc că CCD-ul din 1968 are un bunic, o rădăcină undeva în Asociația Învățătorilor, în Casa Școalelor și în alte câteva asociații profesionale ale dascălimii de la sfârșitul secolului XIX - începutul secolului XX. Casa Școalelor se ocupa și cu împrumuturi, avea și un rol social, pe care CCD-ul din ziua de astăzi nu îl are”, subliniază Florin Petrescu. Spre deosebire de instituțiile similare din celelalte județe, CCD Ilfov are o evoluție sinuoasă, care a urmat, în timp, modificarea administrativă a județului. În 1968, CCD Ilfov se afla în București și acoperea activitatea de perfecționare și formare a cadrelor didactice din Ilfov în limitele teritoriale ale vremii, adică includea și Giurgiu, și Oltenița, până dincolo de Fierbinți, Lehliu... În 1986, după desființarea județului în 1981, când s-a înființat Sectorul Agricol Ilfov (SAI), din teritoriul fostului județ Ilfov „mare”, partea de sud-vest a format județul Giurgiu, partea de nord-vest a fost alipită la Dâmbovița, partea de nord-est a fost trecută la

Ialomița iar partea de sud-est a intrat în componența noului județ Călărași, SAI rămânând un mic inel în jurul Bucureștiului. Văzându-se că este prea mic i s-au mai dat localități - Vidra, Petrăchioaia - care nu erau în județ. Reorganizarea administrativ-teritorială a fost însoțită și de măsuri în domeniul educației: „În 1986, printr-o notă telefonică a Ministerului, toate CCD-urile se desființează, din toate județele, așa cum era să se întâmple și în 2012”, spune directorul Petrescu. „După 1990, au început să fie anulate hotărârile din anii 80, iar în 1997 se înființează județul Ilfov, pe fostul amplasament al SAI, și tot atunci se înființează și Inspectoratul Școlar al Județului Ilfov. În 1999, se înființează și CCD Ilfov... De-a lungul timpului s-a căutat un

sediu, multe au fost provizorii, și în 1999 s-a stabilit la Brănești, iar deschiderea oficială a avut loc în anul 2000, sub conducerea dlui profesor Nică D. Lupu”, continuă directorul CCD Ilfov. În perioada 2001 - 2003, prin lucrări de reabilitare, căminul abandonat al Liceului „Traian Lalescu” din Brănești a fost transformat în ceea ce este astăzi: o instituție cu Sală pentru studiu, Cabinet metodic, Sală de festivități, Sală pentru expoziții (unde a fost amenajată o expoziție a costumului popular ilfovean), Sala pentru Muzeul Învățământului Ilfovean, Bibliotecă, birouri, dotări de care beneficiază cadrele didactice din județ. Proiectele derulate de CCD au o largă adresabilitate, acoperind toate categoriile de vârstă, de la debutanți, cum este cazul proiectului „Tineri absolvenți debutanți în cariera didactică” (prin Programul POSDRU) ai cărui grup țintă l-au reprezentat profesorii la început de carieră, la cadrele

didactice aflate în plină activitate - „Viața împotriva violenței” (prin Programul COMENIUS) în cadrul căruia au avut loc schimburi de bune practici în domeniul combaterii violenței și până la cadre didactice aflate la final de carieră sau retrase din activitate - ASTRA (prin Programul GRUNDTVIG), un transfer de experiență de la seniorii învățământului ilfovean spre cadrele didactice la început de carieră. CCD Ilfov a depășit granițele județului, implicându-se, treptat, și în proiecte care se adresează altor beneficiari. Este de amintit susținerea acordată proiectului „Folclor fără frontiere” (care încurajează diversitatea culturală prin invitarea unor formații, artiști și meșteșugari din Germania, Bulgaria, Republica Moldova) sau „Metode inovative în predarea limbii române” (un curs de formare prin care cadre didactice care predau în limba română în Ucraina au luat contact cu colegii lor din România). În mod constant, CCD Ilfov găzduiește lansări de carte sau expoziții ale unor lucrări care poartă semnătura unor artiști cadre didactice ilfovene, devenind, în timp, nu doar un centru de formare pentru cadrele didactice ilfovene, ci și un punct de reper, un cămin pentru activitățile culturale ale județului. ■

✍️ Antuana ROȘIORU

VIS DE COPIL

Toamnă iar....

Culori minunate, raze mângâietoare de soare, glasuri cristaline de copii și... bineînțeles clinchetul de clopoțel care vestește începerea noului an școlar. Ca de fiecare dată, școlarii se îndreaptă încrezători către clase, cu ghiozdanul plin cu amintiri din vacanță. Pe chipuri li se citește emoția revederii și bucuria unui nou început. Așadar, speranțe, visuri, zâmbete inocente, încredere. Acestea le citim noi, dascălii, pe chipurile elevilor noștri la fiecare început

de an școlar. Și încercăm din răspuțeri să nu îi dezamăgim, să facem totul pentru ca fiecare vis al lor să devină realitate. Ca niște vrăjitori ce suntem, le citim gândurile, visăm alături de ei și le dăruim clipe magice la școală, determinându-i pe elevi să învețe cu bucurie. Am intrat în acest an școlar cu gânduri mari, căci elevii mei sunt clasa a patra. Și, ca de fiecare dată, mi-am rugat elevii în primele zile să își aștearnă pe hârtie gânduri, obiective și așteptări pe care le au ei în anul terminal al ciclului primar. Citind slovele lor, mi-am dat seama că în multe dintre ele se regăsea o dorință comună: aceea de a da naștere unei reviste. Așa a început: revista **Vis de copil**. **Doamna, noi vrem să facem o revistă, dar nu prea știm cum se face**, mi-a spus o fetiță. **Credeți că ne puteți ajuta?** Am zis îndată DA și am trecut la treabă. Primul pas a fost să facem un sondaj de opinie în rândul copiilor de la clasele II - IV, pentru a vedea ce articole preferă ei să găsească într-o revistă. Am analizat cu atenție dorințele lor și am făcut un plan al publicației. Au găsit un titlu al revistei, apoi am fixat câte numere vom face și rubricile care se vor regăsi în fiecare număr. Articolele pentru primul număr le-am stabilit împreună. Am realizat o abordare transdisciplinară, așa încât le-am sugerat să adapteze povestea **Prințul fermecat** la rubrica **Tolba cu povești**, pentru ca apoi la rubrica de științe să creeze un articol despre broaște, la rubrica de arte să realizeze o broșuță prin tehnica origami, iar la geografie să discute despre Delta Dunării. Am creat și alte rubrici de interes pentru copii: **Bandă desenată**,

Cum se face?, Invenții și inventatori, Sfaturi pentru copii, Ce gătim astăzi? Este un proiect ambițios, pornit ca experiment, dar cu impact pozitiv asupra elevilor. Această complexă activitate extracurriculară vine în întâmpinarea dorinței elevilor cărora le dezvoltă capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine și în colegii de echipă, le respectă particularitățile de vârstă și tipul de inteligență, le îmbogățește orizontul de cunoștințe și le formează atitudini pozitive față de natură, istoria țării, geografie. Totodată, am constatat o dezvoltare a memoriei și gândirii, stimularea creativității, a limbajului, creșterea interesului pentru lectură, dezvoltarea deprinderi de cercetare și investigare. Activitatea de redactare merge foarte bine, copiii sunt motivați și dornici să dea o mână de ajutor. Am descoperit că am în clasă cei mai talentați desenați, cei mai pricepuți cofetari, cei mai creativi ziariști, pentru care orice editură m-ar invidia. Suntem încă în lucru, dar sperăm să fim gata până la data de 10 noiembrie. Până atunci, micii jurnaliști s-au gândit și la promovarea revistei, în școală și chiar în comunitate, și au realizat deja postere, fluturași și chiar și-au propus să facă o lansare a revistei. Această experiență mi-a confirmat, o dată în plus, ceea ce spunea Ioan Slavici: „*Menirea firească a școlii nu e să dea învățătura, ci să deștepte cultivând destoiniciile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața*”. ■

✍️ Prof. Claudia STUPINEANU, Dobroești